

Rektor

BESLUT

2009-11-13

Dnr 2009/466-50

Allmänna råd för funktionshinder och högskolestudier vid Högskolan i Skövde

Jag beslutar härmed om allmänna råd för funktionshinder och högskolestudier vid Högskolan i Skövde. Beslutet gäller från 2009-11-13 och ersätter tidigare beslut från 2004-04-13 (dnr 94-04-113).

Beslut fattas efter föredragning av chefen för Forsknings- och utbildningskansliet, Björn Hellberg. Vid föredragningen har även Emma Pavlov, samordnare för studenter med funktionshinder inom Forsknings- och utbildningskansliet närvarat. Ärendet har beretts av Emma Pavlov.

Leif Larsson

Kopia

Chefsgruppen

Mångfaldsgruppen

FUN

LUN

Studentkåren

SACO-S

OFR-S

Verksamhetsansvarig för studentstöd

Verksamhetsansvarig för studieadministration

Verksamhetsansvarig för antagning/examina

Funktionshinder och högskolestudier vid Högskolan i Skövde

1 Inledning

Antalet funktionshindrade studenter, som påbörjar en högskoleutbildning, har under senare år stadigt ökat. Det är högskolans ansvar att studenter med funktionshinder erbjuds erforderligt stöd i studiesituationen. 1993 antog generalförsamlingen i FN standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättningar delaktighet och jämlikhet.

Sverige, liksom flertalet av världens länder, har förbundit sig att förverkliga reglernas innehåll såväl nationellt som lokalt. Standardreglerna innehåller principiella ståndpunkter när det gäller rättigheter, möjligheter och ansvar och ger konkreta förslag på hur ett mer tillgängligt samhälle kan skapas.

I Högskolelagen, 1 kap 5 a §, anges följande: *"I diskrimineringslagen (2008:567) finns bestämmelser om att högskolorna inom ramen för sin verksamhet skall bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter för studenter och sökande oavsett deras könstillhörighet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder för studenter och sökande till utbildningen."*

Regeringens proposition, 1999/2000:79 Från patient till medborgare - en nationell handlingsplan för handikappolitiken, förordar att universitet och högskolor bör integrera funktionshinderperspektivet i sin verksamhet och vara ett föredöme när det gäller att göra verksamhet, information och lokaler tillgängliga.

Kraven på planmässigt arbete enligt diskrimineringslagen när det gäller tillgänglighet sammanfaller med kraven på planmässigt arbete enligt förordningen (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförandet av handikappolitiken. Det ska bedrivas ett systematiskt arbetsmiljöarbete, enligt arbetsmiljölagen (1977:1160), och hinder som är enkla att avhjälpa ska åtgärdas enligt 17 kap. 21a§ plan- och bygglagen (1987:10).

2 Vision

Högskolan i Skövde (HS) ska vara tillgänglig för alla studenter. Funktionshindrade studenter ska ha samma möjligheter att delta i alla olika verksamheter. Arbetet med att skapa goda villkor för studenter med funktionshinder vid HS ska ha sin utgångspunkt i studentens situation. Det är viktigt att HS präglas av öppenhet och att studenten upplever lokaler, verksamhet och information som tillgängliga. En högskola som, på ett bra sätt är anpassad för studenter med funktionshinder är en bra högskola för alla.

3 Definitioner

Med begreppet *funktionshinder* avses varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av funktionsförmågan som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Funktionshindret uppstår i relation till den otillgängliga omgivningen vilket innebär att möjligheterna att delta i samhällslivet på samma villkor är begränsade.

Att göra samhället *tillgängligt* är att ta bort de hinder som finns så att alla människor, oavsett funktionshinder, kan vara delaktiga. Det gäller alltifrån höga trösklar som utestänger rullstolsburna till broschyrer som utestänger dem som inte har perfekt syn.

4 Förutsättningar

För att studenter med funktionshinder ska kunna genomföra högre utbildning krävs att HS arbetar övergripande utifrån tre huvudpunkter:

1. Studenter med funktionshinder ska, liksom övriga studenter, garanteras undervisning av god kvalitet och en bra studiemiljö.
2. Högskolan ska, i enlighet med vad som anges i det av regeringen utfärdade regleringsbrevet, avsätta särskilda resurser för att ekonomiskt kunna möta behovet av särskilda stödåtgärder i studiesituationen för studenter med funktionshinder.
3. Vid Högskolan ska finnas en samordnare, med särskilt ansvar för frågor rörande funktionshinder.

Faktorer av betydelse som dessutom måste beaktas i arbetet är:

- den fysiska miljöns tillgänglighet,
- det psykologiska klimatet,
- möjlighet till individuell planering av studiemiljön,
- möjlighet till anpassning av studiegång,
- tillgång till särskild information om villkor i fråga om tekniska och praktiska stödåtgärder för studenter med funktionshinder,
- samarbete och informationsutbyte mellan olika studiesamordnare,
- samarbete med handikapporganisationer och andra myndigheter,
- tillgång till välutbildad personal för bemötande av studenter med funktionshinder.

5 Stödåtgärder

Funktionshindrade studenter ska, efter behov, få stöd som har ett direkt samband med utbildningssituationen. Sådana stödåtgärder, som ska bekostas med medel för särskilda utbildningskostnader, kan exempelvis vara anteckningshjälp, lektorshjälp, teckenspråkstolkning, stödundervisning/handledning, fadderstöd och förlängd tentamenstid.

Därutöver ska följande beaktas:

- Jämkning av kursplan (eller motsvarande)
Om en kurs eller del av kurs har sådant innehåll, att en student med funktionshinder på grund av sitt funktionshinder inte bedöms kunna delta i eller tillgodogöra sig kursen eller kursdelen, bör detta förhållande klargöras genom ett samtal mellan student och utbildningsansvarig i anslutning till studiestarten. Med utgångspunkt i detta samtal bör program- eller

kursansvarig, i samråd med institutionens studievägledare, besluta om anpassning av studierna.

Jämkning av detta slag kan innebära, att viss kurs/visst moment helt utgår eller ges ett förändrat innehåll. Om ett moment helt utgår, bör det anges huruvida den frilagda tiden ska användas för fördjupning av studierna inom annat eller andra moment, eller om något särskilt, i kursplan (eller motsvarande) inte förekommande moment ska tillkomma.

- Jämkning av innehåll i examens- eller kursbevis
Om en jämkning av kursplan (eller motsvarande) innebär ett bortfall av något utbildningsinnehåll som betraktas som väsentligt och självklart ingående i utbildningen, bör jämknningen samt uppgift om dagen för beslutet framgå av beviset.
- Individuell examination
Om funktionshindret innebär hinder för studenten att genomgå examination på det sätt som anges i kursplan (eller motsvarande), bör tillfälle ges till individuell examination i annan form. Vid examination med hjälp av teckenspråkstolkar bör två tolkar närvara.
- Individuell studieplan
I vissa fall kan funktionshindrets art kräva en långsammare studietakt än normalt. Program- och kursansvariga och studievägledare samt, vid behov, HS samordnare för funktionshinder, förutsätts tillsammans med studenten utarbeta en individuell studiegång för genomförandet av studierna. En omprövning av den individuella studiegången bör ske regelbundet.

Beslut om medel för särskilda utbildningskostnader, i fråga om behov och omfattning av stöd, sker efter samråd mellan student och samordnaren för studenter med funktionshinder. Vid beslut om fortsatt stöd ska beaktas om studenten har uppnått en, efter sin särskilda situation, godtagbar studieprestation.

6 Information till studenter och anställda

En grundförutsättning för att Högskolan ska vara tillgänglig är att det finns tydlig information både till studenter och anställda. Studenter med funktionshinder ska ges en god introduktion till sina högskolestudier inkluderande information om hur tillgängliga hjälpmedel ska användas.

Nyanställda vid HS ska, vid introduktionsträffar, skriftligen få information om det stöd som HS erbjuder studenter med funktionshinder. I kursen Högskolepedagogik ska ingå ett moment om likabehandling och funktionshinder.

Samordnaren för studenter med funktionshinder ansvarar, tillsammans med jämställdhets- och mångfaldshandläggaren, för att informationsutbudet på HS innefattar ett funktionshinderspektiv.

HS ska i sin skriftliga information om utbildningsutbud och ansökningsförfarande rekommendera presumtiva studenter med funktionshinder att, i mycket god tid och senast i samband med ansökan, ta kontakt med HS för att diskutera sitt eventuella behov av stödåtgärder.

7 Ansvar

Rektor har det övergripande ansvaret för att det bedrivs ett målinriktat och aktivt arbete för att underlätta för studenter med funktionshinder.

Prefekter och avdelningschefer har det direkta ansvaret för att detta arbete utförs i organisationen och att funktionshindersperspektivet integreras med den reguljära verksamheten på institutioner och avdelningar samt att HS olika policydokument och handlingsplaner fullföljs.

Mångfaldsgruppen har till uppgift att i linje med Högskolans vision skapa ett klimat som uppmuntrar och främjar mångfald inom hela organisationen.

Inom Forsknings- och utbildningskansliet ska finnas en central samordnare med ansvar för kontakter med och samordning av ärenden som rör stödåtgärder till studenter med funktionshinder. Samordnaren ska även vara ett stöd till personal som kommer i kontakt med målgruppen och bistå med allmän rådgivning i dessa frågor.

Avdelningen för IT- och campusfrågor svarar, under rektor, för att lokaler uppfyller och vid behov, anpassas till den verksamhet som skall bedrivas i lokalerna i enlighet med *Riktlinjer och handlingsplan avseende arbete med tillgänglighet vid Högskolan i Skövde, 2007-2010*. Detta innebär att i nära samarbete med berörd fastighetsägare tillgodose den grundläggande fysiska tillgängligheten för de lokaler där verksamheten bedrivs och för de kommunikations ytor som såväl inomhus som utomhus leder till dessa lokaler.

Ett nära och fungerande samarbete mellan samordnaren för studenter med funktionshinder och avdelningen för IT- och campusfrågor är en förutsättning för att tillgodose de specifika krav som kan uppstå när en person med funktionshinder, student eller anställd, är verksam i Högskolans lokaler.

8 Ikraftträdande

Dessa allmänna råd för funktionshinder och högskolestudier vid HS gäller från 2009-11-13 och ersätter tidigare beslut från 2004-04-13 (dnr 94-04-113).

